FLORENTIN SMARANDACHE

LEGI DE COMPOZIȚIE INTERNA

POEME CU ... PROBLEME

EDITIONS EL KITAB FES MAROK

FLORENTIN SMARANDACHE

LEGI DE COMPOZIȚIE INTERNĂ

Poeme cu... probleme!

Ediția a patra

Editura ALMAROM
Râmnicu-Vâlcea, 2004

Cartea a fost îngrijită de: **MIRCEA MONU**

Tehnoredactare computerizată: **MIRELA BOLDEANU**

FLORENTIN SMARANDACHE

LEGI DE COMPOZIŢIE INTERNĂ

Editura ALMAROM
Râmnicu-Vâlcea, 2004

Coperta: „Silly computer design III”
(Desen prostesc de computer),
de Florentin Smarandache,
din cartea „Outer-Art”, vol. II,
Editura „Conphys”, Râmnicu-Vâlcea,
2002, p. 71.

(Am scris această carte într-un moment de mare cumpănă – când boala mă chinuia de câțiva ani încontinuu, iar eforturile disperate ale mele de a obşine o slujbă pe măsura studiilor îi preocupărilor se soldau numai cu eîecuri.)

MOTO: Orice asemănare cu Realitatea
nu este o simplă întâmplare.

(AUTO)BIOGRAFIE MICĂ

Şi pentru că persoana mea nu are importanță, am să tac despre mine, vorbindu-vă despre el.

Ovidiu Florentin a văzut pentru prima dată lumina zilei/ noaptea (de 2 spre 3 octombrie 1980) în Craiova, din creierul meu. Dar el a fost conceput mult timp, după lungi căutări în suflet.

Nu are mamă. Taică-su făcându-l din flori...

De profesie, Ovidiu Florentin este visător, şi-şi practică meseria cu ochii deschişi. Iubeşte atât de mult libertatea încât este în disensiune cu toată lumea. Şi oricând are câte un marasm moare, dar renaşte singur din propria-i poezie...

Este tăcut din fire, vorbind toată ziua cu ziarele, revistele, cărțile... Pe cap poartă o coroană plină de gânduri, şi umblă veşnic neras/ din dorința de a nu avea barbă!

Îi place mult să scrie, şi de aceea scrie puțin, poemele fiind făcute după chipul şi asemănarea sa...

La început, el urmează grădinița lui Geo Dumitrescu; după ce primeşte de câteva ori botezul cuvântului întrerupe studiile, urmându-şi stagiatura prin alte reviste. Şi în timp ce acestea îl denigrau, el îşi cerea scuze. Totuşi, poeziile încep să explodeze prin reviste: „Luceafărul”, „Flacăra”, „Orizont”, „ ”, „ ”, „ ” etc.

Întâlnirea în cadrul cenaclului cu Nea Mărin (Sorescu) i-a devenit tulburătoare (pardon, hotărâtoare).

Astfel, Ovidiu Florentin şi-a luat de nevastă poezia – deşi aceasta îl înşela cu toți!

(Actualmente, este student în filologie la f.f., adică «fără facultate».)

(Pentru el, drumul cel mai scurt dintre două puncte este versul.)

După ultimul război mondial din cuvinte luptă cu fervoare pe baricadele Marii Revoluții Sociale/ din Poezie, devenind Erou al Muncii Spirituale.

Cu volumul de „Formule pentru spirit”, apărut în 1981, a înviat dintre cei vii, precum Iisus Hristor dintre morți.

Ovidiu Florentin este considerat, fratele oricui.

Locuind în acelaşi trup semănăm mult unul cu celălalt, iar împreună suntem ca o unitate a contrariilor.

El este OF-ul meu!

5 mai 1982 - 5 mai 1982

PROGRAMUL-MANIFEST

„Viața-n slujba rostirii, asta-i moartea”
(Ovidiu Florentin)

Voi etala acum un scurt interviu pe care mi l-a acordat poetul în una dintre vizitele ce mi le face periodic.

Reporterul:

– Ovidiu Florentin, de când vă obsedează poezia?

Ovidiu Florentin:

– Din cele mai vechi timpuri... fiindcă poezia îmi traduce sufletul.

Când scriu o poezie eu îmi văd poetul undeva, deasupra, strunind versurile ca pe nişte cai albi.

Reporterul:

– Dar când citiți o poezie, la ce vă gândiți?

Ovidiu Florentin:

– La o generalizare a ei...

Reporterul:

– Poetul este o ființă firavă, slabă...

Ovidiu Florentin:

– ...dar în toată puterea cuvântului! Poetul se ține de cuvânt!

Reporterul:

– Care este aportul tinerilor la dezvoltarea liricii patriotice?

Ovidiu Florentin:

– Zilnic să meşterim cuvinte
Între ciocan şi nicovală,
Să fie cât mai potrivite
Pe suflete de țară.
(ar fi răspuns Arghezi)

Dar cel mai greu de scris este poezia patriotică, pentru că se scrie multă.

Reporterul:

– Desigur, problema perenității operei preocupă pe toți scriitorii. Ce măsuri v-ați luat?

Ovidiu Florentin:

– Mi-am luat măsuri de protecție a versului. Înainte de scris se trec cuvintele prin foc pentru a nu rugini devreme.

Eu fac o poezie inversă: în timp ce lumea caută sensuri figurate pentru expresii proprii, Ovidiu Florentin merge de dos: propriu în loc de figurat!

Poemele mele sunt cu asigurare mixtă de viață.

Reporterul:

– Aveți preferințe pentru unele categorii de cuvinte?

Ovidiu Florentin:

– Poezia este o clinică a cuvintelor.

Sunt atâtea cuvinte banale, tocite – trebuie primenită poezia de ele.

Prefer cuvintele crude, iar versul să fie tăios / acolo unde nu există.

Sorbind din cuvinte-nțelesurile, cuvântul rămâne o coajă uscată, un lest. Trebuie să iei bine sunetul, să-l călești prin jarul sângelui, şi abia după ce te-ai convins că e perfect / să-l mai verifici o dată!

Datoria criticii este de a măsura rezistența la timp a materialelor din versuri.

Reporterul:

– Cum vi se pare critica actuală?

Ovidiu Florentin:

– Criticii sunt oameni de ordine/ ai literelor. Dar nu toți. Unii sunt şoareci de cuvinte.

Este-adevărat: au apărut critici noi la secerişul de cuvinte.

Reporterul:

– Pe care dintre ei îi apreciați mai mult?

Ovidiu Florentin:

– Cel mai mare critic este timpul. Doar el selectează şi clasifică valorile.

Se cam grăbesc unii cu etichetarea, dar numai după moarte trăieşte cu adevărat o personalitate.

Reporterul:

– Sunt unii despre care se comentează mereu, se pozează...

Ovidiu Florentin:

– Sunt unii în jurul cărora se sună din trâmbiță...

Ei publică astăzi ceea ce vor scrie mâine!

Reporterul:

– ...Şi sunt alții care au scris, dar nu le acordă atenție nimeni...

Ovidiu Florentin:

– Iar alții care n-au scris, dar li se fac cronici apologetice pentru ceea ce vor scrie!

Reporterul:

– Şi cum v-eți lupta împotriva celor din urmă?

Ovidiu Florentin:

– I-am provocat la duel. Bătălia da-vom în cuvinte.

Reporterul:

– Cum le explicați însă succesul?

Ovidiu Florentin:

– Ehei, sunt băieți simpatici, diplomați, care funcționează cu Încălzire Centrală.

Dar vrem ca poezia să existe prin sine, ci nu prin autor. Cred că ar fi destul de interesant dacă s-ar publica şi poeme nesemnate.

Reporterul:

– În matematică? Situația este tot...

Ovidiu Florentin:

– ...la fel!

Căci în timp ce eu trimit 10 probleme la Gazetă pentru a publica una, un redactor compune o problemă şi publică... două!

Dar vreau să trec prin problemele din Revistele Matematice, cum treceau oamenii prin versurile lui Sorescu.

Reporterul:

– De curând am „învățat” FORMULELE PENTRU SPIRIT ale dumneavoastră Maestre, cartea m-a furat din mine!

Ovidiu Florentin:

– Să vă fie de bine!

Formulele acestea le-am aruncat în cap şi nu le-am dat voie să iasă, dar s-au scurs singure prin condei.

Opera mea este în durerile facerii.

Reporterul:

– Mai recitați-mi ceva.

Ovidiu Florentin:

– Voi declama o poezie care o să vă rupă urechile.

Reporterul:

– S-aud!

Ovidiu Florentin:

– (Țipă cât îl ține gura:) Aaaaaaaaaaaaah!

Reporterul:

– ...?!

...să trecem atunci la o altă întrebare...

Ovidiu Florentin:

– Un moment, să mă reculeg de printre versuri!

Reporterul:

– Experiența lirică pe care o aveți, cui o datorați?

Ovidiu Florentin:

– Mulțumesc celor din Craiova şi Râmnicu-Vâlcea pentru ajutorul dat, neajutându-mă. Aşa am trecut singur peste asperități.

Reporterul:

– Câțiva critici vă acuză de teribilism. Ce aveți de spus?

Ovidiu Florentin:

– Există o logică a poeziei şi o poezie a logicii, chiar o logică a absurdului.

O operă fără gunoaie nu poate ajunge perfectă.

Citind o carte, deschizi o fereastră a lumii, prin care priveşti şi te cauți. Scriind o carte, deschizi propria-ți fereastră înăuntru, spre suflet, şi lumea privind vrea să te cunoască.

Am luat obicei de la taică-meu care se îmbăta şi dădea radioul tare; când aud câte o muzică bună, dau muzica la maxim şi sunetele mă învăluie pe toate părțile, mă răscolesc, mă pătrund.

TOT ASTFEL DAU ŞI POEZIA TARE!

Caut efectele tari în creația literară: poezia cu cinci stele!

Reporterul:

– Aveți versuri mai mult scurte în acest prim volum. Pledați pentru un astfel de stil?

Ovidiu Florentin:

– Nu.

Nu caut versul lapidar, ci versul fără diaree de cuvinte...

O poezie trebuie să fie ca un obiect perfect: nimic nu se poate scoate, nimic nu se poate adăuga fără a o modifica.

Deci – nimic gratuit în poezie!

Poezia este o maladie a secolului, care se vindecă prin ea însăşi.

Ea este o esență de spirit.

Aparatul poetic trebuie să funcționeze la parametrii maximi.

Reporterul:

– V-am recitat poemele, dar după fiecare îmi trebuie timp să meditez asupra celor zise...

Ovidiu Florentin:

– Asta pentru că poezia începe abia după ultimul vers...

Trebuie să citeşti cartea de două ori, pentru a înțelege-o o dată.

Poemele mele sunt mai mult eseuri.

Țin mult la metafore. Poezia fără metafore, este poezie pentru copii/ dar şi poeziile pentru copii au metafore.

Poezia să fie ca un diamant în strălucire.

Reporterul:

– Versurile sunt rod al activității cerebrale?

Ovidiu Florentin:

– Versurile mele dau din cap...

Reporterul:
– ...!?
Ovidiu Florentin:
– ...versuri căpoase, insolente, neconformiste.
Reporterul:
– ...?!
Ovidiu Florentin:
– M-am săturat să fiu cuminte. De-acum dau drumul imaginației spre oriunde.
Reporterul:
– Se observă o logică anume în aceste poezii..
Ovidiu Florentin:
– Desigur.
Următorul volum îl voi publica în Editura științifică!
Reporterul:
– Știu că vă plac mult călătoriile... în circuit. Preferați un circuit lung?
Ovidiu Florentin:
– Prefer un scurtcircuit...
Reporterul:
– Publicul se va rupe de poezie?
Ovidiu Florentin:
– Nu. Publicul nu. Publicul nu se va rupe de poezie, trebuie ca noi să nu rupem poezia de el.
Reporterul:
– Dar lumea se plânge de neîncredere.
Ovidiu Florentin:
– Ei nu înțeleg tocmai pentru că vor să înțeleagă.
Poezia se simte, nu se înțelege.
Reporterul:
– Ce influențe observați în creațiile tinerilor?
Ovidiu Florentin:

– Doamne, nu mai poate omul să plângă că, gata, îl imită pe Bacovia, şi nici să râdă fiindcă a râs Sorescu înaintea lui! Dar, după cum se ştie, râsul şi plânsul sunt înnăscute.

Reporterul:

– Considerați că recentul volum al dumneavoastră este unitar?

Ovidiu Florentin:

– Este unitar ca un cor pe mai multe voci...

Personajul principal al cărții fiind publicul din sală.

Reporterul:

– La care dintre poeme țineți cel mai mult?

Ovidiu Florentin:

– La cel pe care nu l-am scris...

Reporterul:

– Cum priviți literatura modernă?

Ovidiu Florentin:

– Cu ochi poetici...

...Aşa cum un matematician vede figurile sale geometrice, eu văd poezia în spațiul cu n dimensiuni – sau încerc să o proiectez acolo...

Iubesc poezia frumoasă, pură, sensibilă, feminină, cristalină. Simbolurile, metaforele, sintagmele etc. au o natură subiectivă (voit subiectivă – mai bine zis – în goana după original) şi atunci exegeza devine, cu atât mai dificilă şi mai nedeterminată, cu cât creşte mai mult „modernismul" acesta încifrat, uneori cu caracter de rebus, caracter abstract – matematic, cu multe aluzii şi sensuri filozofice. Încât s-ar putea ajunge ca fiecare scriitor să dea o legendă, un dicționar la începutul (sfârşitul) cărții, care să cuprindă aimbolurile, metaforele, etc. din acea carte cu semnificațiile lor. Ajungându-se astfel, la o lectură cu... dicționarul de simboluri, metafore etc.! (citirea unei cărți echivalând-o cu citirea unei hărți geografice!)

Oricum, literatura încearcă să țină pasul cu modernizarea, abstractizarea ştiinței (nu să se depărteze de aceste fenomene sau să se singularizeze – cum ar zice alții) şi o face destul de interesant. Se apropie vizibil de ştiință, chiar se corelează.

Nu se ştie, s-ar putea ca nu ştiu ce imagini, fenomene închipuite de vreun artist (la prima vedere ilogice, la a doua – absurde) să contribuie într-un fel la o nouă... teorie – logică în felul ei ! Să fie optimişti în destinul modern al artelor!

Reporterul:

– Pe lângă creații artistice ați elaborat şi articole ştiințifice. Ați reuşit o astfel de corelare în chiar era noastră modernă!

Ovidiu Florentin:

– ...Înaintea erei noastre / moderne...

Reporterul:

– Dar cum se îmbină totuşi cele două pasiuni opuse?

Ovidiu Florentin:

– Se îmbină.

Fiindcă trebuie să facem artă la marea ştiință...

şi ştiința la marea artă...

Reporterul:

– ...

Ovidiu Florentin:

– Pentru mine, poezia este o recreație matematică, iar matematica – o poezie ermetică.

Câteodată, după ce citesc o poezie, îmi vine să rezolv o problemă.

Câteodată, după ce citesc o problemă, îmi vine să rezolv o poezie.

M-am plictisit şi de logica limitată a ştiinței; vreau să fac eu o logică a mea în literatură.

Lucrând simultan literatură şi matematică mă simt ca un om care ştie două limbi: limba română şi limba matematică.

Reporterul:

– Vorbiți-mi puțin despre legătura dintre cele două.

Ovidiu Florentin:

– Orice metaforă are un timp şi un spațiu în care se constituie ca aserțiune; şi-n matematică (în special analiza matematică, geometria, algebra) există atâtea spații abstracte, imaginate de omul de ştiință, care au devenit utile, foarte aplicate în practică: amintesc numai de algebra lui Boole, care părea atât de departe de realitate, iar peste 100 ani (!) a ajuns

să-şi ocupe locul binemeritat în software-ul calculatoarelor electronice. Nu este exclus, s-ar putea ca de la o cunoaştere poetică, neraţională, să ajungem la o cunoaştere raţională, demonstrată riguros.

Reporterul:

– Dezvoltarea ştiinţei condiţionează dezvoltarea artei, deci.

Ovidiu Florentin:

– Desigur.

Şi ştiinţa aceasta se dezvoltă atât de mult, încât vom scrie poeme fără cuvinte!

Eu am şi... scris... câteva!

Reporterul:

– Sunt destui oameni de ştiinţă care au scris literatură.

Ovidiu Florentin:

– Apariţia în viaţa literară a unor nefilologi aduce cu sine un aer nou printre litere.

Americanii, în cercetările lor – când specialiştii nu reuşesc să dea o soluţie – încearcă şi cu nespecialişti!

Reporterul:

– Cum aşa?!

Ovidiu Florentin:

– Pentru că specialiştii gândesc în nişte canoane din care nu pot ieşi. Un nespecialist, nefiind încorsetat de legi (pentru că nu le ştie!), e mai fantezist.

Dar şi aici se iau nespecialişti care sunt specialişti în alte domenii.

Se asigură astfel o interdependenţă a domeniilor, se pun bazele unor discipline interdisciplinare.

Reporterul:

– De ce nu aţi rămas în continuare numai pe matematică?

Ovidiu Florentin:

– Nu se putea altfel, aşa cum existenţa materiei implică existenţa antimateriei.

Poezia este pentru mine o anti-matematică, aşa cum matematica este anti-poezie.

Dar tocmai această diferenţă uneşte mai mult. Când mă plictisesc de una, o iau cu cealaltă.

A compune poezii înseamnă a găsi relații noi între obiecte, fenomene – deci o face o cercetare ştiinţifică.

A face matematică înseamnă a avea inspirație şi fantezie – deci poezie!

Orice calitate cultivată extrem trece în extremă. Făcând prea multă matematică am ajuns la... poezie!

Reporterul:

– Revenind la literatură: după ce vă inspiraţi când compuneţi o poezie?

Ovidiu Florentin:

– După ultimul jurnal de modă...

Trăind la finele secolului XX să facem, deci, poezie pentru secolul XXI: o poezie care să te vindece de cancer/ la inimă.

Poezia este o mare aventură a spiritului, căci poetul ucide în jurul său tot ce nu e poezie.

De multe ori scriu ca să mă simt bine.

Reporterul:

– În ultimul volum, mai ales, folosiți fraze, texte cu sensuri ciudate...

Ovidiu Florentin:

– ... Antifraze. Parafraze.
Antipoezie. Metapoezie.
Poezie a absurdului.

Pronunțându-mă împotriva poeziei, nu fac decât s-o afirm.

Reporterul:

– Nu aveți însă versuri încifrate...

Ovidiu Florentin:

– Poeziile mele nu sunt ermetice (ca la alți matematicieni, ingineri etc.) fiindcă eu nu vreau să arăt lumii că sunt matematician – scriind poezii!

Reporterul:

– Dar nu sunteți cunoscut ca literat.

Ovidiu Florentin:

– Vor şti despre mine că fac literatură numai cei care trebuie să ştie.

Reporterul:

– Consideraţi utilă activitatea în cenacluri?

Ovidiu Florentin:

– Da. De exemplu, eu conduc cenaclul florentin din Bălceşti, Vâlcea, cenaclu format din mine singur şi cărţile din bibliotecă.

Reporterul:

– Aşadar, v-aţi întors la matcă.

Ovidiu Florentin:

– Părinţii mei au aşteptat mult întoarcerea fiului risipitor/ de cuvinte.

Reporterul:

– Care este totuşi deviza sub care scrieţi?

Ovidiu Florentin:

– „Pentru mine – poezia, pentru poezie – eu”.

Pledez pentru o Poezie Totală: artă pentru artă, dar... cu tendinţă!... O poezie a poeziei.

Trebuie să învăţ şi să scriu, ca un fanatic.

Reporterul:

– Ovidiu Florentin, ce proiecte v-aţi propus?

Ovidiu Florentin:

– Să ajung ca Vasile Voiculescu: doctor în poezie!

Reporterul:

– Dacă mâine ar fi sfârşitul lumii, ce-aţi face?

Ovidiu Florentin:

– Aş muri.

Reporterul:

– Şi în final o întrebare cheie: cum credeţi că va scrie posteritatea despre OVIDIU FLORENTIN?

Ovidiu Florentin:

- ... Că a fost odată/ ca nici o altă dată - şi poate va mai fi.

În continuare, urmăriți din creația poetului şapte grupaje de poeme pe lungini de unde lungi, medii, scurte şi... ultrascurte!

GOOD LUCK !

COLOCVIU DESPRE ARTĂ

CUVINTE NEPOTRIVITE POTRIVITE

(Din contradicție se naşte
progresul.)

Secvențe:
„– Vei mai veni sau nu? Probabil că nu!
– Da, nu!
– Şi să te bat?... Nu sau da?
– Nu da!"

(„Dialog la distanță")

OAMENII ZBOARĂ PRIN OAMENI[1]

Fiecare urcă din aproape(le său)
în aproape,
gândurile ies din țeastă
aburi fierbinți,

în orice tânăr este
o pasăre şi-o târâtoare.

Eu sunt un strigăt
nestrigat de nimeni.
Eu nu mai sunt,   sunt voi.
şi cuvântul mi-e frate de sânge,
Toată averea mea:
    2 5   d e   a n i!
    Eu nu sunt.

    Acela este.
    Acela ESTE pentru că
    alții îl sunt.

[1](Citită în Cenaclul „Apoziția”, München, RFG, de actorul dramatic Ştefan Pisoschi, la 26 mai 1989.
Preşedintele cenaclului: George Ciorănescu.)

FILOZOFIE A PSIHOLOGIEI

Camera în care dorm are forma viselor.
Chiar Northrop Frye nu poate face ordine
printre dumnezeii mei.
Viața o ştiu numai pe dinăuntru.
Ce-i aşa mare filozofie, psihologia asta?

Când citesc Sigmund FREUD îmi vine
a voma. Omul îți întoarce sufletul pe toate părțile:
intră în tine şi nu mai iese.

– O, insule, nu sta singur pe insule!
– O, inşilor, nu stați singuri pe înşilor.

Din hotelul cu deschidere la mare,
eu văd mic:

grote de mine, cadavre de eu,
grote de mine, cadavre de eu...

Eu muncesc într-o carieră de mine.

BĂTRÂNEȚE FĂRĂ TINEREȚE[2]

În fine, a venit şi timpul lui:
lapoviță şi ninsoare!
Vreme păcătoasă ca o curvă.
Eheu, unde a fost viața?
Până la 18 ani, viața a fost o copilărie.
Apoi, ceasul a mers la întâmplare –
pe unde a apucat.

Ziua de azi se repetă absurd.
Azi a fost ieri,
azi a fost alaltăieri,
azi va fi mâine, poimâine.
Planeta se învârteşte în gol.
Planeta se învârteşte degeaba,
planeta nu se mai învârteşte
pentru bărbatul
care, sufocat, îşi deschide la gât
artera de sânge.

---

[2](Citită în Cenaclul „Apoziția", München, RFG, de actorul dramatic Ştefan Pisoschi, la 26 mai 1989.
Preşedintele cenaclului: George Ciorănescu.)

ŞTIINȚĂ ŞI ARTĂ[3]

Ne compunem numai din cap:
creierul a crescut în neştire
pe suprafața corpului –
mâncăm cu fruntea,
cu fruntea bem,   bem-bem,
n-avem timp nici să iubim!

Şi eu port doliu după plug, după carul cu boi.
        Lumea o percep cu versul,
        versul fiind subiectivitatea mea
        cea obiectivă.
Nu alerg să mai alerg.
        Trăiesc înapoi, până la strămoşi.

---

[3](„Convergențe Româneşti”, 1984 (?), Londra)

ACEASTĂ CEALALTĂ LUME

Ce nu s-a născut   astăzi moare.

S-au construit necropole moderne,
                    cavouri nucleare
          cu protoni, cu neutroni.
E vremea de murit.
Viața nu-i obligatorie.

          Ieri am plâns până
          la subsori,
          AM AJUNS un bătrân înspre inimă
          (boala este că NU AM AJUNS
          la mine),
          Ciorile pe gard îmi înconjoară viața.

          Eu am impresia că nu trăiesc.

          Dar poate că lumea aceasta
          este cealaltă.

VIVE LA PAIX!

Omul întruchipează perfectul, chiar mai mult
ca perfectul.

Şi se naşte ca o poezie.
Ah, viața este mortală!!

Vrem PACE, cuvânt spus
nespus de mult.
scriem pace, peace, paix
frieden, paz, béke, M   P
scriem caligrafic cu litere aplecate
spre real –
d a r   c i t i m   d i f e r i t .

Ah, viața! Este MORTALĂ.

UN DROG NECESAR

Ce mai e nou? Vechiul –
se practică moda retro.

O finlandeză face gimnastică suedeză.
Două elvețiene au pălării mexicane.
Trei francezi poartă blugi italieni.

Eu în România vreau să descopăr America.
De surmenare, mă podideşte pe nas sânge cald –
dar îl tratez cu sânge rece.
Ascult frunzele atârnate pe ram
şi lupta lor pentru neatârnare.

Literatura este un drog necesar.
Literatura te sensibilizează. Dar cât de
necesar?

WESTERN POETRY

Lângă tăciuni APRINŞI, oameni STINŞI:

Spaniola are piele de indiancă
şi sângele ca un tam-tam. Ea vine de la
Madrid, însă poartă un coc atenian.
Portugheza este o femeie vie,
dar trasă pe linie moartă
în preerie.
Spaniola vorbeşte engleza.
Portugheza vorbeşte engleza.
Bărbații nu vorbesc engleza. Ei
dorm.

Din ceruri albe se pregătesc ploi negre.
Pe lujerele verzi încă se văd flori galbene.

E cald şi frig. E căldură rece.
Câteva maimuțe coboară din copaci
şi intră în rândul lumii.

Lângă tăciuni STINŞI, oameni APRINŞI
de febră.

PAZVANTE CHIORU

Omul se grăbeşte la strântoare:
          între Marea Neagră şi Marea Mediterană –
vinde la negru un pardesiu alb.
– Bă boule, nu fi măgar!, i-am zis.

Trăieşte mort de slab.
Are o boală sănătoasă.
Chiar şi-a pierdut şi un ochi: a rămas numai
          cu vederi de dreapta,
dar merge înainte cu spatele.
Picioarele îi dau bătaie de cap.

– Unde te duci mă?, l-am întrebat.
– Mă duc, mă duc – mi-a spus –
          mai am de spart lemne, de mestecat mămăliga
                              şi de bătut nevasta.

EDUCAȚIA FIZICĂ A NERVILOR

Marcel s-a tuns. S-a făcut Gigel/Marcel.
Deşi major, ca poet este minor –
compune poeme mici – nu în „metru”,
ci în centimetru antic,
sau kilometru pătrat
Spiritul i se stinge ca o țigară...
Azi i-a cerut un foc/ lui Prometeu.
Examenul de LIMBĂ l-a luat căzând
pe subiect.

În general, studiază în particular:
ÎNVAȚĂ DUPĂ CĂRȚI ŞI NU ŞTIE DUPĂ NICI UNA!

GHEORGHE DRACU?

Toți au venit cu soția, doar el fiind
un om fără pereche.
Unii sunt înalți, ca nişte zgârie-nori, alții –
ca nişte zgârie-brânză.
Nea Vasile Gheorghe este dintr-o bucată,
şi fratele dintr-o altă bucată.
Mereu are şi el două vorbe de spus:
Nu ştiu!,
deşi este deştept când face pe prostul.

Dar, ce tot crede Gheorghe că e Gheorghe
Dracul?

LA SERVICIU FEMEI
FĂRĂ SERVICIU

Ele stau ce stau, apoi mai iau
câte o pauză.
Ele stau ce stau, apoi mai iau
câte o pauză.

– Prea Înălțate Doamne
Pe vârful tocurilor d-voastră
– intervine directorul –,
aruncați-vă la coş
ochii/ şi observați dezordinea.

(De emoție, unele căzură pe podea,
altele căzură pe gânduri)

– Să se aleagă praful şi pulberea
de pe mobiliere!, şuieră directorul.
(Ştia el că nu termină cu una cu două,
şi cu trei sau patru cucoane.
Dar ele stăteau ce stăteau,
şi iar mai luau câte o pauză.)

LINGVISTICĂ MATEMATICĂ

lui Solomon Marcus

Definiție: Un şir de cuvinte este convergent, dacă el se
află într-o vecinătate a inimii.
Versurile ermetice sunt ecuații literare.

*

Teoremă: Oricare ar fi X, nu există Y astfel încât tot ce
ştie X să ştie Y. Şi reciproc.
Demonstrația fiind destul de complicată şi ocupând
spațiu întins nu o vom da, lăsând-o pe seama
cititorului.

*

Consecință: Nu se poate trage nici o concluzie!

**

Propoziții matematice:
Regula de trei compusă este simplă.

*

În interiorul unui poligon / dai din colț în colț.

*

S-a trasat o dreaptă cam strâmbă.

*

Dintre aceste două lățimi, care are lungimea mai mare?

*

Există probleme... fără probleme:
cele care au enunțul de o pagină, şi rezolvarea în două rânduri!

*

Eu am publicat ceva despre Ceva[4].

*

Algoritmicianul A. A. Markov este fiul probabilistului
A. A. Markov.

*

Formulele lui Cardane sunt ale lui Ferro şi Tartaglia.
Etc.

**

[4]Ceva = matematician italian.

Legea lui Smarandache[5]: Dați-mi un punct în spațiu și voi scrie înapoia lui propoziția.

Motto final:

- O, MATEMATICĂ, TU EXPRESIE A ESENȚIALULUI DIN NATURĂ!

---

[5] „Ovidiu Florentin" este pseudonimul literar al matematicianului (!) Florentin Smarandache, autor al culegerii de articole matematice „Généralisatios et généralités" (Ed. Nouvelle Fès, Maroc, 1984) în care este cuprinsă și lucrarea „Une généralisation du théorème de Céva" (p. 15-17).

ANTIPOEM DE DRAGOSTE

Numele: Ileana, prenumele: Cosânzeana.
Puştoaica dă din coada/ ochilor

Înainte pe linia de tragere/ cu privirea.
Observ în faţă spatele ei.

Copila face farmece/ printre călători.
Umblă cu fusta mini – cred că sub
aspectul ţinutei lasă de dorit!
D-a-r n-u e î-n-c-ă d-e i-u-b-i-t.

Îmi ia ochii şi mi-i pune pe genunchii
ei, între genunchii ei.

Nu pe mine trebuie să mă iubeşti fetiţo,
ai greşit!

PE WEMBLEY, ÎN BĂNIE!

– Şut în gol şi mingea iese afară!
La meci se bagă goluri
în noi.
Fotbaliştii gândesc
cu bocancii.

Hai-de Uuuuuuu!

S-a accidentat Crişan:
cu piciorul drept calcă stâng.
Dinu îl faultează pe Balaci
la cap
(din tribună se aruncă pe teren
cu fluierături – şi alte sunete!).

Hai-de Uuuuuuu!

Este dat de gol
un penalty...
– Cămătaru şuuut... şi...
balonul se rostogoleşte timid.

Spectatorii împing mingea în plasă
cu ochii
(s-a marcat un gol plin).

Hai-de Uuuuuuu!

Aplauzele
se sparg în cioburi subţiri:

galeria agită inimile suporterilor
peluza urlă balaur:

„Hai-de, hai-de!”.

LA UN PROCES DE CONŞTIINȚĂ[6]

– Ei bine, aflați că nu e bine!
S-a considerat drept/ un nedrept raționament,
şi dama este conştientă de inconştiența sa
ca de continua discontinuitate a gândirii.
Deşi este o femeie uşoară, prezintă greutate –
peste 100 kg,
dar prin excelență este m-i-z-e-r-a-b-i-l-ă!
A avut şi noroc de ghinion.

Este clar că a fost un lucru neclar
la mijloc!
– Nu este aşa că aşa este?

---

[6](Citită în Cenaclul „Apoziția”, München, RFG, de actorul dramatic Ştefan Pisoschi, la 26 mai 1989.
Preşedintele Cenaclului: George Ciorănescu.)

COLOCVIU DESPRE ARTĂ

Omul există mai mult ca interiorizare
a exteriorizării lui.
Al şaselea simț îi este poezia.

Arta este o ființă în sine,
ea dă formă subiectivă obiectivului.
Nimic nu e perfect, nimic nu e absolut!

CURS DE LIMBA GERMANĂ

Profesorul de română vorbeşte în germană.
studenții îl ascultă în turcă!
(el are o dicție în contradicție
cu ceilalți)
Ochii lui albaştri sunt negri
de jale.
Este foarte deştept, a studiat mult,
aşa în prostie!
Propozițiile fără punct
le-a pus la punct.
Studenta cea timidă i-a luat mințile
şi i le-a aşternut pe hârtie.
Profesorul este preşedinte la A.L.R. (Organi-
zația de Inventat Himere!)

AIUREA-N TRAMVAI

Un elev din clasa a II-a călătoreşte
într-un vagon de clasa întâi.
Persoane de sex opus circulă în tramvaie
în sens invers.
Patru vaci merg într-un camion cu şase cai
putere.
Sârbi şi bulgari participă la lupte greco-romane.
Ţăranii vând în piaţă roşii verzi
În doi ani la I. U. G. am pierdut cinci ani
de viaţă.
– Orbilor, deschideţi ochii!, am strigat.
(Dar cu ochii deschişi, aceştia închid ochii
la cele ce văd.)

PANORAMĂ CU PEŞTI

Se prezintă – pe larg un canal îngust
Nisipul face plajă...
Jos, valurile sunt la înălțime.
    Eu am un rău de mare
    mic.
        Dau afară înăuntrul meu –

El mănâncă. El mănâncă.
După ce-l mănâncă pe peştele cel mic
comandă:
    „Altă mâncare de peşte!”.

PORTRET DE FATĂ

(De la lume adunate
şi redate prelucrate)

Avea un păr ca de fuior,
Dar nu pe cap,
Ci pe picior.
Şi ochiul ei, ce ochi era –
Păcat că celălalt lipsea.

Şi sânii ei ce erau doi,
Şi gura sa ce era una,
Şi nasul său ce era nas –

Iubirea mea NEBUNĂ!

EA ŞI EL

Ea: singurică, singurea,
păsărică, păsărea,

El: singuric şi singurel
păsăric şi păsărel.

Ea cânta des, el descânta.
Ea era în adolescență, el – în convalescență.

Ea: singurică, singurea,
păsărică, păsărea,

El: singuric şi singurel
păsăric şi păsărel.

VARIAȚIUNI PE O COARDĂ SENSIBILĂ

„Fată mare, fii cuminte
Că te Kunta Kinte”.

La-nceput era vioară
Şi-a plecat pe la acel.
La-nceput era vioară
Şi-a rămas violoncel.

Iubirea să şi-o facă publică
Un himeneu ea publică
Într-o grădină publică

„Fată mică, fii cuminte.
Pleacă domnul Kunta Kinte”.

UN MINUS POZITIV

El se scaldă în apa tulbure a amintirilor.
O fi fost ce-o fi fost,
dar acum nu este ce este.
Vindecă-i, Doamne, dumne-zeul nostru,
de soare şi mare,
de nas, gât şi urechi!
Cât de prețioase sunt cele
ce nu sunt!
Acesta este atât de absent
fiincă nu e de loc absent.
Vindecă-i, Doamne, de sănătate!

FRAGMENT DE FRAGMENT

Se dovedise un om judecat
prin multe tribunale,
şi într-o bună zi l-am vizitat –
pe o vreme rea.
Ştiam pe dinafară acea
clădire demodată (pe dinăuntru n-o văzusem).

Ploaia în curte lăsase totul baltă.
Mare debandadă: unul era dat să aducă făraşul,
iar o sevitoare era dată la gunoi
să măture.

Peste gard el arunca la câine
strigăte:

„Marş! Înainte marş! Înainte marş!”
(dar câinele nimic).

IREALUL ESTE O REALITATE

Fruntea lumânării pâlpâie, palidă.
– Taci flacără! Mai taci.
Focul ridică de şarpe o limbă crestată
s-arunce venin.
– Viperă caldă opreşte-te, încetează-te!

Sunt centrul lumii mele ireale.
Alerg după mine şi nu mă ajung –
sunt în urma mea.
Mi-au amorțit sentimentele,
gândul îmi trece în ne-gând.

Şi iluzia înființează ceea ce nu ființează.
Iluzia implică o viitoare durere:
ea arată neputința puterii omului.

INTROSPECȚIE

Ca Orfeu în Infern
umblu pe bulevard prin mine însumi.
Coastele mele nişte gratii sunt
pentru suflet. Timpul merge invers.

Încerc a rezolva probleme imposibile,
fruntea mă arată cu degetul,
inima e plină de nisip.

Călătoresc
prin mine însumi,
prin tata, bunicul, străbunicul,
prin toate rădăcinile arborelui genealogic,
spre centrul pământului.

Că Iadul îşi are şi el Dumnezeul său!

BIROCRAȚIE

Sunt puţini inşi de treabă
multă!
Dar mulţi sunt de treabă
puţină!

Tipi foarte ocupaţi, care nu-şi văd capul,
fiindcă nu-l au.
Ei au o cultură generală,
chiar prea generală.
Au preluat cu bună ştiinţă
idei neştiinţifice.

Aşa au ajuns departe,
au ajuns aşa mai departe,
şi aşa mai departe.

– Scrie, trece pe curat mizeria lor!

VIAȚA AM TRĂIT-O CUM SE MOARE[7]

Becurile se sting pentru economie
de viață.
Capul îl las
în bibliotecă.
Fruntea fierbinte,
tâmplele se coc.
Gânduri mai vechi
mă strâng de gât/ până-nviez.

Umblu prin creier
cu picioarele goale.

Afară, luna trece ca o pisică neagră.
Aripile lucarnei se mişcă spre cer.

M-arunc pe geam din
orbitele ochilor.

Noaptea curge printre genele mele.

[7](„Mele”, XXV/79, May 1989, p. 7, Honolulu, Hawaii, SUA)

LUPTA CONTRARIILOR

Nu fiți răi, oameni buni!
Pe legea mea că asta/ nu e legea!
Este că nu este?

Adevărat, ce s-a afirmat e fals.
Această lege este o fărădelege.
Nu ştiu cum se face, dar până la urmă,
ea nu se face
decât de popor.
Din nevoie, de nevoie, se va da program de
voie.

Vom duce lupte pe apă, pe uscat,
pe viață, şi pe moarte.
Dar cred că ne va face figura
Al. Clenciu
pe hârtie.

CIRCULAȚI, VĂ ROG!

De la bun început să le arătăm că
ÎNCEPUTUL NU E BUN.
Să le-o spunem pe-a dreaptă:
calea e strâmbă!

Chiar dacă nu suntem azi, suntem mâine.
Că doar n-or fi dracu, ce Dumnezeu!

Nu mai merge să stai, trebuie să mergi.
În imaginație este tot, şi ceea ce nu este.

Deci, ochi ai noştri, circulați vă rog!

ONTOLOGIE

Ah, Timpule, tâmpitule,
Prezentul nu există.
El este un puțin trecut,
dar încă netrecut.

O, clipă tu, o domnişoară,
Viitorul există în lucrurile
    care nu există.

Ce există nu va fi.
Ce nu există
îşi aşteaptă rândul.
    Atunci să întrebi pe fiecare ins,
        pe fiecare el,
    ce-şi va vroi:
    A FI sau A ŞTI A FI.

IMAGINI PENTRU ORBI

Lapoviță, de parcă cineva ar da
cu pietre în noi.
Cioburi de întuneric îmi taie pupila.
          Plâng în stânga, plâng în dreapta
          până mă găsește tata.

Văd ce nu văd, aud ce nu aud.
Între rai şi iad, drumul e scurt –
şi ce lung e invers!
          Plâng în față, plâng în apoi
          până mă-ntâlnesc cu voi.

Mă țineți spânzurat în cârligul
unui semn de întrebare.
Să ştiți că viața a dat naştere morții.
          Plâng în sus şi plâng în jos
          până mă întors pe dos.

SEARĂ DE ANTITEATRU

ADUNAREA GENERALĂ A MEA CU TINE

– Vino să schimbă o vorbă
în altă limbă.
– O să viu...
– Ziceai că nu mă auzi.
Vezi că auzi?
– Văd... adică aud!
– Te voi chema de jos în sus,
de aici până aici.
– Cum vrei. Dar dacă nu voi veni,
înseamnă că nu voi veni.
– Te voi măsura de sus până sus.
– Oricum,
dar aş râde ceva.
– Poftim, ține umorul meu!
– Bine, atunci
şedința care se va ține cu uşa închisă
s-o declarăm deschisă.

TEZE ŞI ANTI-TEZE

– L-ați lăsat corigent!
– Nu l-am lăsat eu, **el** a rămas.
– Păi, i-ați dat 4 la extemporale.
– Nu i-am dat eu, **el** a luat.
– Dar la lecții mai mişca puțin...
– Este un tip neserios!
– ...serios?!
– Serios. Este neserios!!

TEATRU ÎN ABSURD

Dar, lovitură de teatru:
                        bate gongul!
Un dramaturg dă naştere la discuții
pe scenă
între personaje:

în prim plan apare CAVALERUL DE PICĂ
lângă un cal alb-negru
şi Cosânzeana Ileana cu buldogul.
(Câinele la casa stăpânului este un bun rău.)
– Ce bine e că nu e bine, zice ea.
– Ham, ham!, zice câinele.
– Ce rău e că nu e rău, zice cavalerul.
– Ce bine e că nu e bine, zice câinele.
– Ham!, zice ea.
– Ham, ham!, zice cavalerul.

AUDIENȚĂ LA DUMNEZEU

...Intru.   – Ieşi, zice.
(Domnul nostru mă ştia
credincios în necredința mea.)
Eu îi cer o mână de ajutor,
el îmi dă un picior.
(Porcu ăsta face numai măgării.
este un individ complicat şi impur,
pur şi simplu.
Foloseşte stilul „fără stil”.)

Intru.   – Ieşi, zice.
– Dar dați-mi şi mie...
– N-am!
– Aş dori totuşi...
– Nu am!
– Nici măcar...
– Nici!

(Măgarul ăsta va ajunge cal
de bătaie pentru sarcastici.)

EDUCAȚIE CETĂȚENEASCĂ

– Au primit o educație aleasă
de la mahalagii.
– Şi nu le faceți critică?
– Ba da, sunt sub orice critică!
– Şi ele ce zic?
– Ele zic: „Ăăă...!”.
– V-au văzut moale şi v-au
luat tare.
– ...!!
– Să fie şi ele conştiente!
– ...Sunt subconştiente...
– Doamne sfinte, ce păcătoase!

SCENĂ DE SCENETĂ

Radu: Cinstite dramaturg...
Fata: Nu e dramaturg, e un hoț.
Radu: ...Cinstite hoț...
Fata: E Mircea Spânu – şi-a lăsat barbă.
          Nu vorbi cu el.
Radu: Spânule, nu vorbesc cu tine.
Spânu: Nu te amesteca, urâto!
Radu: Ehe, e frumoasă urâta!
Spânu: ...Şi ce dacă!
Radu: Dar ea vrea
          să stea stea.

. . . .

(În timp ce R.F.S. şi alții îmi joacă teatru,
eu părăsesc scena.)

DIALOG LA DISTANȚĂ

Doamne, am strigat pătimaş, doamne!
Şi doamnele n-au răspuns.
(O doamnă era între două vârste,
şi cea tânără între doi bărbați.)

– Te-ai înmulțit femeie (i-am spus
celei dintre bărbați) şi te-ai dus. Vei mai
veni sau nu? Probabil că nu!
– Da, nu!
– Şi să te bat?... Nu sau da?
– Nu da!
– De ce m-ai lăsat, de ce m-ai lăsat
fără cămaşă şi ai plecat cu alții? Ce gen
de oameni îți plac ție?
– Masculin.

– Doamne, am strigat pătimaş, Doamne,
îngerul meu trimite-l la dracu!

JOC DE-A TEATRU

(Decor aiurea, lumini aiurea, personaje aiurea: El şi sora sa MĂRIA, ION – sclavul Măriei sale).

El – Ți-am dat suta de lei.
Ion – Suta asta de lei nu face doi bani!
El – Dă-ți cuvântul de onoare.
Ion – „Onoare”, poftim.
Măria – Eşti rău, eşti moale...
El – ...chiar tare rău...
Măria – ...şi tare moale.
El – Ți-ar trebui o femeie pe lângă casă.
Ion – Trebuie să-mi pierd capul
ca să mă-nsor, pricepe.
Femeilor le plac
călăreții fără cap.
El – Ce se face ea de atâta aşteptare?
Ion – Se face seară.

(Pauză. Cortina uită să cadă.)

A MURIT DUMITRU

A – Cât îl duce pe Dumitru capul?
B – ...Câțiva centimetri.
A – Să vină mai târziu, la judecata
de apoi!
B – Dar a căzut din avion şi s-a făcut praf.
A – A mai rămas ceva din el?
B – ...Sufletul!
A – (cântând pe nas) Doamne miluieşte,
Doamne minuneşte.
C – Băiatul lui ce face?
B – Ninge.
A – (cântând pe nas)...Doamne miluieşte,
Doamne minuneşte.

POEME ÎN NICI UN VERS

SOLILOC

POEM HAIKU

MEDITAȚIE

(cititorul îşi poate imagina orice)

DIN LUMEA CELOR CARE NU CUVÂNTĂ

LA O CONFERINȚĂ NAȚIONALĂ A SCRIITORILOR

(Aceste parodii nu sunt parodii,
aceste parodii sunt parodii
cuminți.)

MANIFEST PENTRU SĂNĂTATEA PĂMÂNTULUI
Adrian Păunescu

(piesă într-un act)

POETUL (prin gesturi largi şi fruntea gânditoare):
– Bărbați cu umerii în răni,
Țărani cu buzele amare,
Să luăm din lucruri doar lumina
Şi din pârâu să bem răcoare!
(se opreşte puțin aruncându-şi de pe față
şuvițele răzlețe de păr; ochii şi-i dă
fascinat peste cap)
Să decupăm din univers un nor,
Să mângâiem o pasăre pe zbor!
CORUL ANTIC (în versiune modernă):
„la noi toți brazii de pe stânci
coboară în feciori."
„caii tropăie cu copitele-n
astre."
„lebăda este o floare de măr."
POETUL (exploziv, şi foarte afectat):
– Veniți la mine: orbi, nebuni,
Voi prinşi la mijloc de furtuni,
Veniți ologi, masă flămândă,
Să vă-ncălziți, ah! mâna tremurândă
La flacăra-a sufletului meu!
Veniți Cei Mulți, cei văduviți mereu!
(Se apropie o gloată din colțul stâng al
scenei. Poetul iese precipitat prin
colțul drept. Din planul depărtat

se aude CORUL ANTIC fredonând o melodie
(în versiune modernă).)

Mulțimea în sală aplaudă frenetic, aplaudând în timp ce cortina cade şi le retează privirile.

LUMEA VĂZUTĂ DE FOARTE DE SUS

de Nichita Stănescu

Sunt inexistent –
ca fiind în Nefiind.
Uite cum întunericul
mă leagă strâns la ochi.
Înlăuntrul meu este un cimitir.

Jos, liniştea este o căţea.
    Greierii cântă fără muzică,
    şoarecii ronțăie timpul.
Sus, liniştea este lebădă.
    Nourii sunt o grămadă
    flască de vise.

Sunt inexistent –
ca fiind în Nefiind.
Tu eşti existent,
fiind în Fiind.

MEMENTO DE CÂND ERAM ÎN VIAȚĂ

„Cântam, şi marea îngropa cântecul
sunet cu sunet,
    luasem din alge verdele/ pe retină/
    şi din lumină sorbeam sorbeam albuşul.

Am intrat în mare
cum ai intra în suflet,
şi marea a rămas în flux,
iar ca reflux, am plecat eu.

Marinarii din port duhneau toți
a soare. Apa scuipa.
Apa scuipa flegme de meduze
pe țărm.
Se scutura cât cerul un albatros.

Intrasem în mare
    cum ai intra în suflet,
şi marea m-a umplut de peşti
pe dinăuntru...”

Mi-au găsit cadavrul a doua zi – pe un dig.
era ros prin interior.
Ştirea s-a anunțat diferit.

În „The Time”: „La Marea cea Neagră, vremea este albă, şi temperatura apei în creştere.”.

În „Luceafărul”, la numele meu, Geo Dumitrescu scria: „Nimic Nou!”.

EU, PROMETEUL

„M-au alungat oamenii, m-au dat afară.
Apoi, m-au dat afară de-afară”

E iarnă înspre voi.
Ferestrele sunt goale până la brâu.
Au mucegăit lângă cutia de scrisori aşteptările,
barba îmi creşte/ pe dinăuntru,
în barbă-mi cresc cuvintele.
Vântul suflă de pe ziare literele pe jos.

„Alerg după strigătul meu de copil,
atât de grăbit încât urechile-mi intră
năuntru!”

„M-au alungat oamenii, m-au dat afară.
Apoi m-au dat afară de-afară!
Acum vor să mă ucidă.
Iată, au şi scos arma,
ARMA SECRETĂ a lui E. Jebeleanu:
p o e z i a.”

CÂNTÂND ÎN PLOAIE

lui Marin Sorescu

Degetele ploii bat în ferestre.

De multe ori îmi trimit gândul înainte
să cerceteze terenul,
apoi mă aştept pe mine
ca pe un câine.

Degetele ploii bat în ferestre.
Nu mai pot să cânt,
Cuvintele nu le mai pot,
                    nici floarea,
                    nici maşina,
                    nici carul cu boi.
N-u m-a-i p-o-t s-ă p-o-c-i.

Şi degetele ploii bat în ferestre.
Îmi scot ochii
pe geam la plimbare.
          Hai vino dragă şi mai fă curat
          prin mine.

BULETIN METEOROLOGIC

lui Petre Stoica

– sfaturi utile pentru amatori –

Timpul este perpendicular pe inimă
şi drumul meu va fi fiind strâmb –
dar călcați voi drept!

Literele mele fac politică,
ce este este, este într-una.

Dacă vrei să ajungi aproape, țintește departe!

În aşteptare, oamenii se însingură,
se mai întâlnesc la răscruci/ de idei.

La început să fie ORICE, la sfârşit – NUMAI.
Să fim între noi ca o strângere de mâini
între arbori.

TEATRU

TEATRU LIRIC „FLORENTIN”
PREZINTĂ ÎN PREMIERĂ ABSOLUTĂ

spectacolul
de
versuri în versuri
AVENTURILE DRAGOSTEI

piesă într-un act
– de conştiinţă –
şi cinci tablouri
– diferite culori –
având în roluri mici interpreţi mari.

DISTRIBUŢIA (în ordinea apariţiei pe scenă):

SEGNOR ALFONSO	Geo Dumitrescu
INGENUA	Ana Blandiana
UN TRUVER	Cezar Baltag
FATA DE ZĂPADĂ	Constanţa Buzea
POETUL	Adrian Păunescu
FILOSOFUL	Ion Gheorghe
PRINŢESA ADORMITĂ	Ileana Mălăncioiu
CAVALERUL RĂTĂCITOR	Nichita Stănescu
SCUTIERUL	Gheorghe Tomozei
TRUBADURUL	Marin Sorecsu
FEMEIA DIN VIS	Nina Cassian

Intrarea este liberă/ de orice context.

TABLOUL I

(O cameră goală având o fereastră în dreapta şi o uşă în stânga. Segnor Alfonso, Un Truver, Ingenua.)

SEGNIOR ALFONSO (apropiindu-se):
Îmi pare rău că n-am iubit nici o fată
(Dumnezeu mi-e martor că eu am avut toată
bunăvoința).
INGENUA:
Nu te-apropia, nu mă atinge,
Amar mi-e trupul şi otrăvitor,
Cu soarele prelins la subsuori,
Cu fluturi beți de mine răscoliți
Din larve sfărâmate de dorinți
Pe care nu pot să le-nceapă. Fugi!
SEGNOR ALFONSO (oprit):
Câteodată mi-ar place să ai mai mult
de paisprezece ani,
să fii mai puțin inteligentă şi mai
degrabă castă,
Să umbli desculță prin bucătărie
şi să te cheme cineva, posesiv, umilitor,
şi vulgar, „nevastă”.
INGENUA:
Întotdeauna toți m-au iubit,
Cei ce mă urau m-au iubit mai tare,
Am trecut printre oameni
Mereu acoperită de dragoste.
SEGNOR ALFONSO:
Te-ai aşezat în fața mea, dragoste
numai tu, mereu, în fața mea!
UN TRUVER (şoptindu-i lui Segnor Alfonso):
Nervii ei sunt razna, inima ei

e un nod de lemn,
împrejurul ei e o secetă,
înăuntrul ei o fântână.
În fântână doarme un şarpe.

INGENUA (lângă fereastră, şi mai mult pentru sine):
Frumusețea mea îmi face rău,
Mai necunoscută decât luna
Trecând din oglindă-n oglindă,
Din apă în apă
Icoană întruna
Fără să se desprindă,
Dar fără să încapă
Întreagă în somn.

TABLOUL 2

(Un peisaj de iarnă, puțin însorit.
Fata de zăpadă, Poetul, Un truver şi Filosoful.)

FATA DE ZĂPADĂ:
Eu sunt o sălbatică blândă,
O fiară pe care nici îngerii n-o înțeleg.

POETUL:
Mă închin aprinsei glezne a celor mai sălbatice femei.

FATA DE ZĂPADĂ:
Aveam odată un profil de gheață,
Un suflet cu impulsuri muzicale.
Să fim cei trişti când nu ne vede nimeni,
Să fim veseli când ieşim pe uşă.

POETUL (în timp ce fata se distanțează):
Ai să răspunzi, iubito, pentru toate,
pentru această omenească jale,
şi pentru muntele ce se prăvale
să dea brutal câmpiilor dreptate!

UN TRUVER (cu consternare, spre Poet):
Cum se scutură sufletul tău
ca o sită dintr-o mână
în alta, dintr-o mână
în alta!
FILOSOFUL (ca la o prelegere):
Cine cunoaşte pe alții
Este înțelept,
Nu se teme când frații
Îl strâng la piept.
POETUL (rămas numai între bărbați):
Cenuşa acestei iubiri mai scânteie
cu gust de neant şi chip de femeie.

TABLOUL 3

Un castel medieval. Costumații medievale.
Prințesa Adormită, Cavalerul Rătăcitor şi
Scutierul.)
PRINȚESA ADORMITĂ (întinsă pe un pat imaculat;
către Scutier):
Doamne, cum îmi apare sufletul lui ca un abur
urcând din pământul ud bătut de soarele arzător!
(Apare Cavalerul Rătăcitor care auzise monologul.)
CAVALERUL RĂTĂCITOR (puțin trist):
Nu cred că păsările zboară,
că ele se sprijină pe ceea ce nu este,
că tu mă iubeşti pe mine
fără să-ți fiu câine...
PRINȚESA ADORMITĂ (către cavaler):
Fă un hotar mai sigur între mine
şi între țărmul tău care s-a dus,
vreau să m-apropii fără să te văd,
mi-e frică şi merg ca privită de sus.

CAVALERUL RĂTĂCITOR (jovial):
Vino, tu, cu tine toată,
ca să-ntruchipăm o roată!
Vino, tu, fără de tine,
ca fii cu mine, mine!
SCUTIERUL (încet, spre cavaler):
Are genunchii ca două
mere de alge,
taie marea cu părul
şi cu mâini proaspăt ieşite din copilărie
caută cuibare de scoici.
CAVALERUL RĂTĂCITOR (Prințesei):
Ochioaso, tu să ştii că eşti prințesă,
tu ai un cavaler rătăcitor,
şi cântec ai, şi slujbă ai, şi masă –
deasupra de creneluri, luna plânsă într-un nor.
PRINȚESA ADORMITĂ:
Dar parcă-s singură la nunta mea,
Tu stai tăcut şi mâna ta îmi poartă
Cu spaimă brațul ca un mire-adus
Să se cunune cu mireasa moartă.

TABLOUL 4

(Semiîntuneric. Se aude o muzică din spatele scenei.
Ingenua şi Trubadurul.)

INGENUA:
Iubitul pe care nimeni
Nu l-a văzut decât în somn,
Tată cuvintelor din mine
Şi peste nerostite domn,
Nesigur fiu
Născut din ruga

Pe care ți-o înalț
Am obosit de atât cântat,
De-atâtea gânduri fără şir,
De-atâtea vorbe îngereşti.
TRUBADURUL (cam pasiv):
Nu, dragă, nu te deranja să mă iubeşti.
(continuând):
O cafea neagră voi servi, totuşi,
Din mâna ta.
Îmi place că tu ştii s-o faci
Amară.
INGENUA:
Eşti fără milă,
Nu te văd, n-aud –
Cât timp vorbesc cu tine
Eşti.
TRUBADURUL (după o pauză):
Vino,
Din aceste două inimi
Să facem un foc înalt.
INGENUA:
De ce nu m-aş întoarce printre pomi,
Printre arborii chirciți de vântul fierbinte.
TRUBADURUL (ezitând puțin):
Totuşi, vom mai merge împreună,
O bună bucată de pământ,
O bună bucată de cer,
O bună bucată de lună.

TABLOUL 5

(Acelaşi decor din tabloul 1.
Sunt adunate toate personajele perindate prin primele patru tablouri. Segnor Alfonso povesteşte celorlalţi o istorioară de dragoste. Este aproape de sfârşit.)

SEGNOR ALFONSO (cu înfocare, privind spre bărbaţi):
– Măruntule, mi-am strigat cu silă,
stinge lumina, iată iubirea!...
(Se stinge lumina şi apare, ca din vis, o siluetă feminină).
GLASUL FEMEII DIN VIS (cu căldură către Segnor Alfonso):
Cu tine e ninsoarea mai adâncă,
au sens pădurile în asfinţit,
şi tristele semnale ce-şi trimit
planetele necunoscute încă.
(după câteva clipă, parcă înţelegându-i gândurile):
Atuncea, ca să-ţi fie mai blândă aventura,
m-aş îmbrăca-n sfială, ca într-o ceaţă, până,
de dragoste, inelul ţi s-ar topi în mână
şi mi-ar păta cu aur, obrajii, ochii, gura.
SEGNOR ALFONSO:
Dar n-o să ne putem iubi atâta, draga mea,
e mult prea târziu până vine moartea!...
FEMEIA DIN VIS:
Cum dat mi-e să plec din iubire
când încă mai am de iubit...
(Iese pe uşa din stânga).

TRUBADURUL (privind către celelalte femei):

Duceți-vă şi voi,
Prea frumoase şi iubitoare Ane;
Mă iertați că nu v-am zidit de vii,
Am avut mai multă încredere
În cărămizi.

(Cade cortina peste final)

LĂSATI-MĂ EU ÎNSUMI!

Dedic ciclul acesta tuturor
Criticilor mei.

EXIST ÎMPOTRIVA MEA

Astăzi e duminică, dar mâine
nu se ştie ce va fi,
moartea creşte-n orice.

La amfiteatru, statuile sunt goale
de suflet.

Stau în casa cu ferestre/ spre iarnă.
Viscolul îşi urlă în zăpadă lupii.

Mi-e greu să fiu om obişnuit,
exist împotriva mea.
Inima a ajuns o parte din creier,
fruntea are diametrul cât cerul.
Mi-e greu să fiu om obişnuit.

Haidem să nu fim comuni!
Haidem să iubim!

LĂSAȚI-MĂ EU ÎNSUMI!

Privesc la Niagara ca la-nceputul lumii.

Timpul se depune pe oameni.
Spre noi se deplasează noaptea zilnic.
Moartea dă sens existenței.

Mereu ne umplem ochii unii
de alții.

Soarele trece şi lasă-n urmă
dâre de-ntuneric.
Soarele se trece.
Cerul este plin de găuri
ca o mlaştină neasanată.
Eu sunt propriul meu câine
şi umblu printre cuvinte.

Lăsați-mă eu însumi!
Lăsați-mă pom însumi
sau chiar câine lăsați-mă,
însumi!

CRIMĂ FĂRĂ PEDEAPSĂ

Să luminezi lumina – asta înseamnă creație
          şi sensul dintotdeauna al muririi!

Cuvintele cresc sălbatice precum
ferigile în singurătăți.

Cine, dar, ne umblă paşii?
          (călătoria de la o petală
                    la un zâmbet!,
                              călătoria ca o armată de fluturi)

Toate drumurile trec prin pâine,
ideile lasă umbre dacă-s puse-n lumină.

Umblăm sufletul zambilelor din nări în nări.
          Vorbele se duc
şi buzele încearcă să le prindă.

                    Voi sfârşi prin a-mi zbura creierii
                    pe hârtie.

LECȚIE DE FILOZOFIE

Plouă şi putrezesc sfinții-n biserici,
la ferestre gândul/ bate din áripi.

Să ne ocupăm aşadar de meditații
filozofice – închideți ochii şi să pornim:

– Oricine este mai mic decât sine!

– A fi e o proiecție în infinit?

– Suntem mărimi neglijabile, dar vrem
fiecare să fim un nimic mare!

– Vidul este cel mai gol   gol.

– Eu am un „nu am” al meu.

Ploaia bate ritmic/ precum sângele.
Apele curg în viitor.

MANUAL DE ZBOR

Aspura lumii acționează forța de atracție
a cerului.
Craniul este ca un ou
în care creşte pasărea.
El îşi vede ochii, îşi aude urechile.

Oamenii au greutate numai sub tâmple –
fiecare are mai multe vieți într-o viață.
Ei s-au îngropat cu totul în creier,
chiar inima le bate în cap!

– Până unde voi alergați, vitejilor?
– Până la moarte.
– Şi până unde voi odihniți?
– Până la zei.

PACE ȚIE, DRAGOSTE![8]

Ceasornicul bate ora exactă/ în cuie.
Se-aude liniştea dintre noi, linişte în baza doi.

Eu ard de nerăbdare
până dau peste mine.
Tu îmi întreții arderea.
La mine te muți
dintr-un ochi în celălalt.

Păsări zboară cu vise în gură.
Privirile noastre – străzi asfaltate.

Sunt murdar de tine
din cap până-n picioare.
– Tu femeie cânți şi cânți pe corzile
nervilor mei.

[8]Balcik, 1978

ALERGĂTORI DE CURSĂ LUNGĂ

O, fericire, rod al suferinței!
Locuiesc în numele acesta ca pe un pat strâmt.
Sunt eu cel fără MÂINE.
Plecarea de sine m-a lăsat fără mine.
        Timpanul s-a dus după un mozart, un wagner
        şi doi ceaikovski,
        privirea s-a rezemat de-un anotimp.

O, fericire, rod al suferinței!
Ne-a crescut numai fruntea –
alergând de la unii la alții
cuvintele.
        Voi erați foarte,
        foarte.
        La voi era ora 12, la noi era 21.
        Orele noastre nu au fost egale.
O, fericire, rod al suferinței!

MATERIA ÎN DELIR[9]

Foarfeca de cocori taie albastrul
încât se văd toamnele.
Lungi fire de iarbă sunt cu nervii la
pământ.

Se scurg pe la streşini primele picături de-ntuneric.
Universul este în formă
de inimă.

Îmi e din ce în ce a fân cosit.
La casa cea străină trăiesc departe de Terra.
Văd înapoi amintirile
cu ochiul din ceafă/ al cerebelului.
Ele vin ca trenurile plecate
în sens contrar,
vin şi cer capul meu/ de copil.

---

[9](„Ramuri”, nr. 11/1987, Craiova)

PASĂRE VERTICALĂ

Savantul mână de la spate Veacul.
Nu are timp de nimeni,
nici chiar de sine.
EL TRĂIEŞTE MÂINE.

Şi-a smuls limba cu
creieri cu tot
pe coala de scris.

Algebra îi dă pumni în cap,
în fața personalității
cifrelor are suplicii.

Fiind mai înalt ca ei
 în gândire,
oamenii îl consideră un detracat.
(Sunt unii care nu cred
în Forțele Luminii.)

Şi omul de la etajul-soare
 vorbeşte lumii
 în continuare
de la înălțimea unei veracități.

Vorbeşte fără ascultare.

ISTORIA PATRIEI

La margini de noapte soldații
păzesc lumina.
Trecutul ne trăieşte
(există în orice lucru).

Priveşte azi ramura verde a Istoriei.
Fiecare Istorie îşi are istoria ei.
Acesta e acum-ul.

Ițani cu muntele-n obraz,
tâmplari cu nume încrustat
pe lemnul unei stele,
şi scriitori –
căutători de aur
în suflet.

Copiii visează
cu voce tare.

Acesta e acum-ul.
– Poezie, înainte!

NIMENI NU NE POATE VINDECA DE ȚARĂ![10]

În partea de răsărit a noastră
este țara

cu demulta ei civilizație
de flori,
cu munți înalți cât basmul
de se bat în capete,
şi păsări care-aşezate pe cuib
se scutură de cântece.

În fața noastră, către miazăzi,
este țara
unde vom trăi
cât se vede cu ochii!

Întru serbare
poporul înalță un florilegiu
de inimi
şi glasuri încinse la soare.

---

[10](„Aenigmistica”, 7/1981)

TRĂIM O ȚARĂ

Cum să existăm o floare?
Cum să trăim un copac?
Pământul acesta crește în noi
poeme de lut şi de sânge!

O, țară, mi-e sărbătoare de tine
şi-anim de ramuri câte un vers.
O, țară, mi-e sărbătoare de tine!
Noi toți locuim în aceeaşi iubire.

FOC MOCNIT

S-au dus să sune stingerea
mea. Viața mai atârnă
    de trup, ca zdrențele imunde.
    Trăiesc sub o şapcă vetustă.

S-au dus să sune stingerea
mea. Trei ani m-au ținut cu sila
    să îmi fac stagiatura.
    Trecutul acesta este prezent
    în mintea lor.
    Trei ani m-au ținut cu sila.
    De acum, să mă lase
    lăsat în pace!

IUBIRE MICĂ

Fecioara brună
ca o tristețe din Homer
îmi bate la inimă.
Eu merg să mă-nvețe să plâng
Ea se luminează de ziuă.

Pe drum de-atâtea ori sunt un beat.
Şi vin la ea cu lacrimi în flori.
„Ți-e trupul fierbinte
precum o tulbure apă,
sânii năvălesc în palma mea
ca doi vulcani aprinşi”.

Ea este TOT şi e Nimic:
paşi dezveliți
mici şi răzvrătite mâini.

„Afară de tine ce frig e,
suflet al meu!”

ROMAN DE DRAGOSTE

În fața oglinzii, ea își împletește inocentă
visele. Şi aşteaptă,
aşteaptă să-şi dea pe buze cu sărutări.
– Eşti mai iarnă ca zăpada
şi părul îți e mai noapte!,
îi spuse bărbatul
şi cu o mână o scoase din oglindă.

Ea ieşi îndrăgostită doar de sine,
ieşi să-şi dea pe buze cu sărutări.
Sânii tăiară ca un ferăstrău aerul,
tăiară privirile lui
şi tot ce întâlniră în cale.

– Eşti zăpadă ca şi iarna
şi eşti noapte ca şi părul!,
îi strigă el -
şi cu cealaltă mână
o împinse la loc
în oglindă.

CUVINTELE TRECUTE PRIN FOC

Poetul îşi aprinde lumânarea
în craniu
şi arde, arde acolo
cu flacără.
Prin ochii săi, două vrăbii
scot ciocurile afară.

El scrie, şi din gură îi curg
litere pe trup.

Şi craniul îi este palid
de albastru
încât se văd înăuntru dealurile
şi văile, şi câmpurile,
se văd înăuntru gândurile –
ce mişună ca nişte furnici.

Poetul mai scrie, şi înainte de scris
trece cuvintele prin foc.

UNDEVA, ÎN AFARA TIMPULUI[11]

Mi-am vindecat lucrurile de ochi,
de inimă,
de mâini,
şi de picioare
şi-am vrut să ies undeva,
în afara timpului –
să mă recreez.

– Cea mai liberă dintre toate e căderea,
mi-au spus. Nimeni nu te opreşte,
poți să cazi cât vrei –
şi unde vrei.

– Şi cea mai cunoscută dintre toate e durerea,
le-am spus. Nimeni nu te zâmbeşte,
toți te dor – le-am spus –
şi am ieşit undeva,
în afara timpului –
să visez.

11(„Convergenţe Româneşti”, 1984 - 5(?), Londra)

SĂ PORNIM ÎNAINTE, CU CAPUL

Mărul din curte atârnă pe jos
    ca o pasăre moartă
    şi împăiată.
Mărul din curte atârnă pe jos
    ca o pasăre moartă
    şi împăiată.

Trece stropitoarea de dimineață
şi ne udă în vise.
Lumea se scoală şi se spală
pe suflet –
până la brâu.

Se-aude timpul cum vine grăbit
ca o locomotivă cu aburi.
Lumea se spală pe suflet.

Să pornim dar înainte, cu capul,
până nu vom fi târzii.
Să mergem pe jos, cu fruntea,
potrivind ceasurile sus
după stele.

RUPEM DIN GHIOCEI DOAR ZĂPADA

Cald şi se topesc râurile a miere
Apa ne duce privirea la vale, la vale –
aproape de departe.
Pomii se umplu de lapte.
Îi cresc soarelui frunze pe cap
ca unui împărat roman.

Şi rupem din ghiocei doar zăpada,
şi ne spălăm pe cap,
da, ne spălăm pe cap cu lumină.

NATURĂ MOARTĂ

Norii acum sunt lacrimi de cer
uscate lacrimi de cer,
crengile atârnă rupte
ca nişte iezi cu beregățile scoase.
Vin liliecii.
Vin liliecii.
Şi timpul (ah, timpul acesta!)
curge din noi
până dă peste plin.

– Veniți, puii mamei, în casă!,
le strig ochilor, urechilor,
şi pietrelor de pavaj, şi cărămizilor,
le strig gândurilor rătăcite
printre noroaie.
– Veniți, puii mamei, în casă!

CONTRA-JURNAL

M-am născut într-un singur cuvânt:
a scrie S c r i e r e.
Ci înainte de cuvânt
– cu fruntea în mâna dreaptă –
dau o raită prin suflet.

Eu am atâți de EU
    sunt ion, marin, alexandru, george,
        tudor, valentin,
        dan, laurențiu, ovidiu, florentin
    sunt o mie de SUNT
    şi hoinăresc pe drumuri de Țară.
Biografia mea o va completa iarba
care-mi creşte pe mormânt.

STARE DE LUCRURI

Se scutură trandafirii de gânduri –
toamna este un plămân din care oftăm.
Stăm la masă cu visele.

Lucrurile încep şi sfârşesc în noi
cu un semn de întrebare.

Melcii-şi pun zăvorul la uşă,
ornicul toarce ca o pisică,
reclamele țin cuvinte atârnate
în ştreang...

Aşa stau lucrurile: fiecare
cum poate.

Cântecele mele se lovesc de-un critic
şi se umplu de sânge.
Eu mă aşez cu capul pe noapte
s-aud muzica udă a burniței.

TRISTE BUCURII

Octombrie. Copacii se desculță în iarbă.
În struguri începe să se înnopteze.
Octombrie. Copacii se descalță în iarbă.
Cerul curge prin păsări spre metereze.

Lumea se ridică şi bate cu pumnul
în stele.
Vârstele ei se măsoară-n idei.
Noiembrie. Copacii şi-au spus ultimele cuvinte.
Actorul a amorțit în culise.
Noiembrie. Copacii şi-au spus ultimele cuvinte.
Oraşul doarme, doarme sub vise.

Poeții se joacă la panoul de comandă
al stelelor.
Se joacă divin ca nişte copii.

O EXTINDERE A PRINCIPIULUI LUI ARHIMEDE sau Principiul lui Florentin

Daţi-mi un punct de sprijin/ în poezie,
şi voi pune în lumină/ întunericul
(doar noapte mă simt eu –
cel de toate zilele!)

Uneori sunt nemulţumit de nemulţumirea mea –
acţionez conform cu neconformismul.
Eu sunt un EU, atunci când nu sunt!

Haideţi,
în tot ce vom face, să facem poezie!

F I N

RUGĂCIUNE

Eu, Fiul Domnului
gheorghe smarandache,
vă rog frumos, daţi-mi şi mie voie să intru
în istoria literaturii

sau

în istoria matematicii.

AŞ VREA SĂ FIU POET ÎN MATEMATICĂ

ÎNVĂȚĂTURILE LUI FLORENTIN SMARANDACHE CĂTRE FIUL SĂU MIHAI[12]

Tu să fii pe măsura ta:
un lup de-l mare de mare.
Cotele apelor Dunării vor creşte continuu
cu noi înecați,
tu să rămâi pe măsura ta:
un lup de mare de-l mare.
Pregăteşte-te psihic pentru testul fizic.
Iarba e crudă, roua e crudă. Fii şi tu crud!
Binele începe cu rău.
Drumul spre rai trece prin iad

. . . .

(acest poem aflat către sfârşit rămâne doar
început)

[12] Octombrie 1981

O VIAȚĂ

Am trăit scaunul, masa,
camera în care am locuit.
Am îndurerat dulapul şi veioza
când m-au cunoscut.

Şi-am scris până la ochi,
          până la frunte,
şi dincolo de mine.

E P I L O G

Vă las vouă poemele. Trăiți-mă!

Eu am realizat volumul în trei ani,
dar voi citiți-l în z-e-c-e !
        El este un bordei pe dinafară,
        şi poate castel pe dinăuntru –
        volumul ce-mi ține legătura
        cu pământul!

Cartea mă are între coperți –
dar acum îşi dă sfârşitul:

T
H
E

E
N
D

Postfață

FLORENTIN SMARANDACHE – VĂR CU MAGELLAN ŞI COLUMB

Volumul „Legi de compoziție internă”, Editura „El Kitab”, Fès, Maroc, 1982, 131 p., de Florentin Smarandache, a propus un nou poet şi o nouă poezie. Cea de-a patra edițee a sa, după 22 de ani de la prima, ne dă fericitul prilej de a face un mic comentariu la aceste „Poeme cu... probleme!”

Unul care dă cu paru-n doxă!

Florentin Smarandache este, până în ultima nervură a ființei sale, un paradoxist. Adică, unul care dă cu parul în doxă. Autorul este, cu bună ştiință, cam tralala şi trilili. Tralalatră în trilinişte de se aude peste mări şi țări. Dând acatiste lui Heraclit, scrie o solidă poezie flexibilă. Ceea ce la Heraclit curge, la Florentin Smarandache decurge. Până la domnia sa, poezia era mononucleică şi circulară. De la domnia sa

încoace, poezia este binucleică şi elipsoidală, fiind bine descentrată pe două centre. Printr-o fulgerare magică, paradoxul logodeşte cele două aripi contradictorii ale lumii, devenind apt pentru un binecuvântat manual de zbor. Poezia capătă echilibru, samarul paradoxului cumpănind bine cei doi desagi ai adevărului. Poezia lui Florentin Smarandache nu are subiect. Subiectul poeziei sale este predicatul. Definiția tăioasă a dicționarului devine ciucure enciclopedic, vaca abstracțiunii îşi lasă ugerul spre gura concretului.

„Procedeul - singurul erou al artei!”

Florentin Smarandache nu face artă cu tendință, nici artă pentru artă, nici artă pură, ci artă pură cu tendință. În poezia sa, libertatea, ieşită din minți, joacă tontoroiul în bătătură. Reversul este frate de sânge cu aversul şi văr bun cu versul. Caratele limbii române fac spectacol la fiecare pas şi cer popas. Se operează permanent, cu program, la depăşirea metaforei, prin paradoxul ingenios cultivat. Dezinvoltura bachelardiană face, de ce nu?, show.

Şcoala formalistă rusă, atât de lăudată de Renè Wellek şi Austin Warren, începută pe la 1918 şi absolvită cu brio de Eibenhaum, Brik, Tomaşevski, Jirmunski, Bernstein, Iakubinski, Şlovski, Jakobson, Tânianov, Vinogradov, Propp, nu putea avea un urmaş mai demn decât Florentin Smarandache. Acolo şi atunci, opera literară era construcție, joc, gratuitate, formă, procedeu. „Procedeul este singurul erou al artei”, spunea Jirmunski.

Volumul „Legi de compoziție internă” dezvăluie un personaj complex cu multe poteci interioare care duc spre Roma şi aroma poeziei.

Cine este Florentin Smarandache?

Florentin Smarandache a văzut lumina zilei noaptea. Neavând mamă, a fost făcut din flori de taică-su. E căsătorit cu poezia, dar aceasta îl înşală cu toți. Cu volumul „Formule pentru spirit”, a apărut în 1981, a înviat dintre cei vii precum Iisus Hristos dintre morți. De atunci, ca unitate a contrariilor, este Erou al Muncii Spirituale şi frate oricui. E o ființă firavă, slabă în toată puterea cuvântului. Ştie două limbi: limba română şi limba matematică. În această cealaltă lume are o boală sănătoasă şi trăieşte mort de slab. E deştept, a studiat în prostie. Tăcut din igla părintească, vorbeşte doar cu sine, cu cărțile, cu ziarele şi revistele. Are al şaselea simț, poezia. Ochii săi albaştri sunt negri, iar picioarele îi dau bătaie de cap. Are o direcție mereu în contradicție cu ceilalți. Îi e greu să fie om obişnuit, există împotriva sa. Totuşi, ca fiu risipitor de cuvinte, vrea să fie doctor în poezie ca Vasile Voiculescu.

Ce face Florentin Smarandache?

Florentin Smarandache moare şi renaşte din poezie. Îi place să scrie mult, dar scrie puțin. Ca poet, se ține de cuvânt. Struneşte versurile ca pe caii albi. Scrie o poezie tare, de cinci stele. Caută versul fără diaree de cuvinte. Ține mult la metafore dar, la domnia sa, metaforele nu țin. Scrie versuri căpoase. Face artă la mare ştiință şi ştiință la mare artă.

Scrie cuvinte nepotrivite potrivite.. Vinde la negru un pardesiu alb. Merge înainte cu spatele. Compune versuri în centimetru antic. În general, studiază în particular. Pune la punct propoziţiile fără punct. Scrie poeme în nici un vers din lumea celor care nu cuvântă. Nu este aşa că aşa este?

Ce crede Florentin Smarandache?

Florentin Smarandache crede ce poate că nici nu-ţi vine să crezi c-ai putea a crede! Astfel, el crede că: versul este drumul cel mai scurt dintre două puncte; o personalitate trăieşte cu adevărat numai după moarte; poezia, ca recreaţie, se simte, nu se înţelege, iar ca să fie perfectă, trebuie să aibă gunoaie; diferenţa uneşte; viaţa e mortală; pacea e cuvânt spus nespus de mult; vrea să descopere America în România; regula de trei compusă e simplă; omul există mai mult ca interiorizare a exteriorităţii sale şi e conştient de inconştienţă ca de continua discontinuitate a gândirii; nu mai merge să stai, trebuie să mergi; ideile lasă umbră dacă sunt puse în lumină; cuvintele banale, tocite, trebuie primenite. Parcă se aude ceea ce scria Şlovski pe la 1921: „Zimţii se tocesc, se netezesc, nu se mai prind unii de alţii. Şi axul se opreşte, maşina încetează, pentru că maşina, ca «opoziţie», a dispărut.”. Dar la Florentin Smarandache poezia are zimţi viguroşi, de oţel inoxidabil. Maşina merge. Şi starea poeziei merge.

Ce vede Florentin Smarandache?

Florentin Smarandache vede ceea ce poate că zărim şi noi, dar fără să vedem ceva în asta. Astfel, el vede că: țăranii vând la piață roşii verzi; nisipul face plajă; noaptea se deplasează zilnic spre noi; frunzele atârnate de ram luptă pentru neatârnare; un elev de clasa a doua călătoreşte într-un vagon de clasa întâi; persoane de sex opus circulă în sens invers în tramvaie; jos, valurile sunt la înălțime; ploaia în curte lasă totul baltă; irealul este realitate. Se vede de departe şi de aproape că simplitatea poeziei lui Florentin Smarandache e complexă. Poezia l-a lovit, încă de mic, cu cobilița la tâmplă şi de atunci e conştient în neştire de ceea ce face.

Se spune că olteanul, când face gard, pune o ulucă în picioare, apoi scrie: etc., etc., etc. Se pare că Dumnezeu a însăilat timpul *dans la même manière*. A pus un „azi" apoi a scris: etc., etc., etc. Ochiul poetului oltean descifrează: „Ziua de azi se repetă absurd/ azi a fost ieri/ azi a fost alaltăieri/ azi va fi mâine, poimâine". Derutant şi limpezitor, paralel cu el însuşi şi perpendicular pe paralelă, Florentin Smarandache este mereu acelaşi, adică diferit. Forte ca un vaccin antiviperin, mustul limbii române, băut din ulcica domniei sale, te zviduie de vipera disperării, de încredere în aproapele şi credință în departele.

Exagerând moderat, Florentin Smarandache poartă în sânge virusul lui Magellan şi al lui Columb. Parafrazând un vers din acest volum, i-aş spune autorului într-o omonimie fecundă şi răscolitoare: „Măi, insule, menirea ta pe acest pământ, este să descoperi noi insule!"

Janet Nică

SCURTĂ PREZENTARE

– Florentin Smarandache s-a născut la 10.12.1954 în Bălceşti, Vâlcea.
– Liceul Pedagogic în Craiova (2 ani) şi în Râmnicu-Vâlcea (promoţia 1974).
– Absolvent, ca şef de promoţie, al Facultăţii de Matematică din Craiova (1979).
– A lucrat ca analist-programator la I.U.G. Craiova (1979- 1981), profesor la Liceul Bălceşti (1981-1982), la un colegiu marocan (1982-1984), în Craiova (1984-1985), Drăgoteşti (1985-1986); şomer (1986-1988), profesor în Craiova (1988).
– A fost refugiat politic în Turcia (1988-1990), de unde a emigrat în SUA.
– În prezent este conferenţiar universitar doctor la Facultatea de Matematică a Universităţii „New Mexico" din Gallup, New Mexico, SUA.
– A debutat cu poezie în revista Liceului Pedagogic Craiova. Debut editorial – 1981, cu placheta de versuri „Formule pentru spirit", la Editura „Litera" Bucureşti, semnată cu pseudonimul Ovidiu Florentin.
– Volumul „Legi de compoziţie internă" a apărut în 1982, la Editura „El Kitab", Fès, Maroc; ediţia a II-a, cu titlul „Exist împotriva mea", la Editura „Macarie", Târgovişte, 1994; ediţia a III-a, bilingvă, cu titlul „Exist împotriva mea/ I Am Angainst Myself", la Editura „Aius", Craiova, 1997.
– Florentin Smarandache a creat Mişcarea Literară Paradoxistă în anii 1980, ca formă de protest faţă de totalitarism. Paradoxismul utilizează în exces paradoxul, de unde a şi primit numele. De-a lungul vremii, Florentin Smarandache a scris cinci manifeste paradoxiste şi a editat trei antologii internaţionale paradoxiste.

Mircea Monu